

بیاد قرآن

نفس پر سورهی

مجلد له

حضرت آیت الله العظمی غامدی (رحمۃ اللہ علیہ)

انتشارات انقلاب اسلامی

بیان قرآن: تفسیر سوره‌ی مجادله

حضرت آیت‌الله العظمی خامنه‌ای (مدظله‌العالی)

ناشر: انتشارات انقلاب اسلامی

وابسته به دفتر حفظ و نشر آثار حضرت آیت‌الله العظمی خامنه‌ای (مدظله‌العالی)

چاپ یازدهم: بهار ۱۴۰۳

شمارگان: ۲۰۰۰ نسخه

شابک کتاب: ۹۷۸-۶۲۲-۷۴۹۱-۵۰۰-۱ شابک دوره: ۹۷۸-۶۲۲-۷۴۹۱-۵۳-۱

نشانی: تهران، خیابان جمهوری اسلامی، خیابان فلسطین جنوبی، خیابان شهید صالحی، شماره‌ی ۲۶

مرکز پخش: ۰۲۱۶۶۴۰۵۱۰۰

فروشگاه هم: ۰۲۵۳۷۷۰۲۱۵۲ فروشگاه مشهد: ۰۵۱۳۲۲۸۱۲۲۵-۷

تاریخ: www.KhameneiBook.ir

پست الکترونیکی: Info@Book-khamenei.ir

سامانه‌ی پیام کوتاه: ۱۰۰۰ ۲۰ ۱۲۰

ویرایش این کتاب بر اساس قواعد ویراستاری

دفتر حفظ و نشر آثار حضرت آیت‌الله العظمی خامنه‌ای (مدظله‌العالی) انجام شده است.

سرشناسه: خامنه‌ای، سیدعلی، رهبر جمهوری اسلامی ایران، ۱۳۵۸-۱۳۸۸

عنوان و نام پدیدآور: بیان قرآن: تفسیر سوره‌ی مجادله

مشخصات نشر: تهران: انتشارات انقلاب اسلامی

شابک دوره: ۹۷۸-۶۲۲-۷۴۹۱-۵۳-۱

شابک کتاب: ۹۷۸-۶۲۲-۷۴۹۱-۵۰۰-۱

موضوع: تفاسیر

موضوع: تفسیر شیعه-قرن ۱۴

شناسه‌ی افزوده: مؤسسه‌ی پژوهشی فرهنگی انقلاب اسلامی

رده‌بندی کنگره: ۱۴۰۱ ب ۹ ۲ ب ۱۰۲/۸۵۲/۲ BP1

رده‌بندی دیوبندی: ۲۹۷/۱۸

شماره‌ی کتابشناسی ملی: ۲۴۹۷۵۵۰

مقدمه

قرآن کریم مجموعه‌ی آخرین ذخیره‌ی معنوی وحی الهی برای بشریت است که انسانها را به راه‌های سعادت و فلاح و رستگاری هدایت میکند. علی‌رغم توصیه‌ها و دستورات مؤکد رسول اکرم (صلی‌الله‌علیه‌وآله‌وسلم) و ائمه‌ی اطهار (علیهم‌السلام) بر قرائت، فهم، درک و عمل به قرآن کریم و تحقق جامعه‌ی قرآنی، متأسفانه در طول تاریخ به این وظیفه‌ی مهم بی‌توجهی شد که نتیجه‌ی تلخ آن سلطه‌ی حکومت‌های طاغوتی بر مسلمانان و عقب‌افتادگی از مسیر سعادت برای قرنها‌ی متوالی بوده است.

با پیروزی انقلاب اسلامی ایران به رهبری حضرت امام خمینی (قدس‌سره) که با بازگشت به قرآن و اسلام و احیاء تعالیم دینی و قرآنی صورت گرفت، توجه دوباره به مراجعه، قرائت، فهم و درک و عمل به قرآن در جامعه‌ی اسلامی ایران رونق گرفت و جلسات تلاوت، تفسیر، و مسابقات قرآنی حفظ، مفاهیم و... در جای‌جای ایران اسلامی برپا شد.

حضرت آیت‌الله العظمی خامنه‌ای (مدظله‌العالی) که خود از دوران پیش از پیروزی و در جریان مبارزات علیه رژیم طاغوت از برپاکنندگان و معلمان دروس فهم و تفسیر قرآن کریم بوده‌اند، پس از پیروزی انقلاب اسلامی و نیز پس از تصدی رهبری انقلاب اسلامی همواره از مشوقان و توصیه‌کنندگان برجسته در ترویج و گسترش جلسات تلاوت و تفسیر قرآن کریم میباشند.

از دوران قبل و پس از پیروزی انقلاب اسلامی جلسات تفسیر متعددی از معظّم‌له در دست است که حاوی مطالب و نکات بسیار راهگشا و آموزنده در فهم مفاهیم بلند قرآن کریم می‌باشد.

خواننده‌ی این مجموعه تفاسیر بروشنی با روش و سبک خاص ایشان در تفسیر و تشریح آیات قرآن کریم آشنا شده و توجّه ایشان به نکات روشن‌گر این کتاب نورانی در برپایی و تحقق حکومت اسلامی و مباحث اجتماعی - سیاسی را درمی‌یابد، چنان‌که این توجّه در استناد و رجوع معظّم‌له در بیانات متعدّد در تمامی سالهای قبل و پس از پیروزی انقلاب اسلامی تاکنون بوضوح قابل مشاهده است.

حضرت آیت‌الله العظمی خامنه‌ای (مدظله‌العالی) بنابر سطح مخاطبان که گاه از طلاب حوزه‌های علمیه و یا دانشجویان و ... بوده‌اند در جلسات تفسیر از مثالها و نمونه‌های قابل فهم و پرور جامعه استفاده کرده‌اند.

بررسی و فهم جلسات متعدّد تفسیر ایشان، بخوبی روش، سبک و نوع برداشتها و استنادات معظّم‌له به قرآن کریم را بر خواننده‌ی محقق آشکار می‌سازد. برخی از ویژگی‌های روش تفسیری ایشان قبل از این در مقدمه‌ی کتاب «تفسیر سوره‌ی براءت» منتشر شده بود و اکنون در کتابی مستقل و با توضیحات مفصّل‌تر و نمونه‌پژوهی بیشتر در دسترس پژوهشگران علوم قرآنی و عموم علاقه‌مندان می‌باشد.

کتاب حاضر متن ویراسته‌ی جلسات تفسیر سوره‌ی مجادله است. این جلسات در دوران مسئولیت ریاست جمهوری معظّم‌له در جمع پاسداران و اعضای دفتر ریاست جمهوری در هفت جلسه از هفدهم اردیبهشت تا یازدهم تیرماه ۱۳۶۱ برگزار شده و تمامی ۲۲ آیه‌ی این سوره مورد بحث و بررسی قرار گرفته است.

ایشان درباره‌ی علّت انتخاب این سوره و سوره‌های دیگری که در این جلسات مورد بررسی قرار گرفته می‌فرماید: «علّت اینکه اینجا را انتخاب کردیم این است که سوره‌های جزء بیست و هفتم و بیست و هشتم

و این حدود، غالباً سوره‌های مدنی و از سوره‌هایی است که در مدینه‌ی طیبه بر پیغمبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) نازل شده و مربوط است به بعد از تشکیل حکومت اسلامی، یعنی مثل وضع کنونی ما.

نوع مطالب و مسائلی که بعد از تشکیل حکومت برای یک جامعه لازم است با نوع مطالب و مسائلی که [مربوط به] حین مبارزه‌ی مردم برای تشکیل حکومت اسلامی است فرق میکند؛ کما اینکه شما در جامعه‌ی خودمان هم این را مشاهده میکنید. امروز شما یک مسائلی دارید که این مسائل قبل از بهمن ۵۷ برای شما وجود نداشت، مطرح نبود؛ آن روز مسائلی داشتید که امروز برای شما مطرح نیست. مثلاً مسئله‌ی منافقین و مسئله‌ی نفاق، مسئله‌ی عدالت اجتماعی، مسئله‌ی حکومت، مسئله‌ی جهاد در جبهه‌های جنگ و ده‌ها مسئله از این قبیل، مسائل عمده‌ی بعد از تشکیل حکومت است و این مسائل همان مسائلی است که در آیات مدنی بیشتر به آنها پرداخته شده.»

امید است جامعه‌ی اسلامی ایران بخصوص جوانان آینده‌ساز کشور هر چه بیشتر با مفاهیم و معانی بلند قرآن کریم این چراغ هدایت بشر آشنا شده و به وظایف خود در تحقق جامعه‌ی اسلامی عمل کنند؛ ان شاء الله.

انتشارات انقلاب اسلامی

فهرست

گفتار اول / آیات ۱ تا ۴۱ ❖ ۱۳

- ۱۴ علت انتخاب جزء بیست و هشتم قرآن برای بحث تفسیری
- ۱۵ معرفی اجمالی سوره‌ی محاذله
- ۱۶ معرفی شیوه‌ی این تفسیر
- ۱۷ شأن نزول آیه‌ی اول
- ۲۰ مبارزه‌ی اسلام با سنت‌های غلط جاهلی
- ۲۱ ترجمه و شرح آیات
- ۲۵ وظیفه‌ی رهبر جامعه؛ حضور و نظارت در همه‌ی حوادث اجتماعی
- ۲۹ سه نحوه برخورد در برابر سنت‌های پیشینیان
- ۳۳ نگاه معقول اسلام به طلاق
- ۳۵ شرایط سخت‌گیرانه‌ی طلاق در اسلام

گفتار دوم / آیات ۵ تا ۷ ❖ ۴۱

- ۴۳ ترجمه و شرح آیات
- ۴۸ بحثی در معنای «یحادون الله»
- ۵۰ سرکوب شدن؛ سرنوشت دشمنان پیغمبران (علیهم‌السلام)
- ۵۱ تغییر فکر، عمل و ارزشها؛ از اهداف انقلاب پیامبران (علیهم‌السلام)

- ۵۵ عاقبت معارضان با انقلاب پیامبران (علیهم‌السلام)
- ۵۸ اطاعت از رسول، امام و ولی فقیه؛ اطاعت خدا

﴿ گفتار سوّم / آیات ۸ تا ۱۰ ❖ ۶۳ ﴾

- ۶۴ ارتباط ادب فردی و اجتماعی در اسلام
- ۶۵ ترجمه و شرح آیات
- ۶۸ نقش نیت در ارزشگذاری اعمال
- ۷۰ ادامه‌ی ترجمه‌ی آیات
- ۷۲ جمع بندی آیات نجوا

﴿ گفتار چهارم / آیه‌ی ۱۱ ❖ ۷۵ ﴾

- ۷۵ پیوند بین احکام کلی و جزئی در اسلام
- ۷۶ ترجمه و شرح آیه
- ۷۷ شأن نزول آیه
- ۷۸ علت اصلی دستور قرآن به دادن جایه دیگران در جلسات
- ۷۹ تأثیر همه‌جایی خصلت‌های اخلاقی
- ۸۱ شأن نزولی دیگر برای آیه
- ۸۲ ادامه‌ی ترجمه‌ی آیه

﴿ گفتار پنجم / آیات ۱۲ و ۱۳ ❖ ۸۹ ﴾

- ۹۰ شأن نزول آیه
- ۹۵ ترجمه و شرح آیه

﴿ گفتار ششم / آیات ۱۴ تا ۱۹ ❖ ۱۰۵ ﴾

- ۱۰۶ توضیحی درباره‌ی ارتباط آیات ۱۳ و ۱۴
- ۱۱۰ ترجمه و شرح آیات

۱۱۱ معنای ولایت
۱۱۳ رابطه‌ی مستحکم منافقان با یهود
۱۱۵ گستره‌ی مصادیق نفاق
۱۱۵ منافقان؛ نه جزو مؤمنان و نه جزو یهودیان
۱۱۷ عذاب شدید الهی در انتظار منافقان
۱۱۸ مهر و قهر الهی متناسب با اعمال بندگان
۱۱۹ رحمت بودن عذاب گناهکاران برای مؤمنان
۱۲۰ پناه گرفتن منافقان در پس سوگندهای دروغشان
۱۲۱ جلوگیری منافقان از گرویدن مردم به راه خدا
۱۲۴ عذابی خوارکننده؛ عقوبت منافقان برای بازداشتن مردم از راه خدا
۱۲۶ بازدارنده نبودن اموال و اولاد در برابر عذاب الهی
۱۲۷ جاودانه بودن عذاب اخروی منافقان
۱۲۷ پایان کار همگان در قیامت
۱۲۸ قسمهای دروغین منافقان در روز قیامت
۱۲۸ روز قیامت؛ روز بروز ملکات
۱۳۰ قسمهای بیهوده‌ی منافقان در روز قیامت
۱۳۰ ضرر کردن «حزب الشیطان» در دنیا و آخرت

🔖 گفتار هفتم / آیات ۲۰ تا ۲۲ ❁ ۱۲۱ 🔖

۱۳۲ خلاصه‌ای از توضیحات آیه‌ی قبل
۱۳۳ نیاز همگانی به مراقبت از خود برای مبتلا نشدن به نفاق
۱۳۳ تدبیر الهی برای خشکاندن انگیزه‌های نفاق
۱۳۵ حرکت طبیعی عالم به سوی عزت مؤمنان و ذلت منافقان
۱۴۰ ترجمه و شرح آیات
۱۴۱ دو معنای غلبه‌ی خداوند و پیامبران (علیهم‌السلام)
۱۴۹ قدرت و شکست‌ناپذیری خداوند؛ علت غلبه‌ی خدا و انبیاء

- بیان قدرت الهی برای خشکاندن انگیزه‌های نفاق ۱۴۹
- تمجید خداوند از مؤمنان بخاطر بیزاری ایشان از دشمنان ۱۵۰
- ممکن نبودن جمع شدن ایمان و دوستی دشمنان دین ۱۵۱
- لزوم ترجیح پیوندهای ایمانی بر علاقه‌مندی‌های خانوادگی ۱۵۴
- وعده‌های الهی برای بیزاری جویندگان از خویشان کافر خود ۱۵۵

﴿ اَعْلَام و نَمَائِه‌ها ﴾

فهرست اَعْلَام و نَمَائِه‌های کتاب

www.ketab.ir